

رام - چهاردهم اسفند

شروین وکیلی

رام (روزشمار ایرانی معنادر) کوششی است برای بازسازی تقویم روزشماری معنادر برای ایرانیان، به شکلی که مناسبتها و سالگردهای منسوب به روزها عینیتی علمی داشته باشد و زمان روزمره و معنادردهی امروزی که روزهایمان را پوچ و پوک ساخته را به توالی ای معنادر از سالگرد رخدادهای معنادر تبدیل کند.

سه گوشزد در درباره‌ی طرح رام:

- تمام تاریخ‌هایی که شناسه‌ی میلادی (م.) یا پیشامیلادی (پ.م) ندارند به هجری خورشیدی محاسبه شده‌اند.
- محتوای روزشمار رام نهایی نیست و تا پایان سال ۱۳۹۶ تکمیل می‌شود. هنگام نقل آن به طرح ارجاع دهید و این نکته را در نظر داشته باشید.
- اگر مناسبتی سراغ دارید که نادیده مانده، آن را همراه با نشانی مرجعش در تلگرام برایم بفرستید که در این طرح گنجانده شود:

@SherwinVakili (<https://t.me/SherwinVakili>) / tel.0912-6363764

چهاردهم اسفند

روز چهاردهم اسفند سال ۱۳۲۱ دکتر محمد مصدق نماینده اول تهران ، دکتر رادمش و تقی فداکار با اعتبارنامه سید ضیاء الدین طباطبایی مخالفت کردند. در سالهای اخیر هم در ۱۳۸۱ در جریان حمله‌ی نیروهای متحد به دره‌ی شاه کوت در افغانستان دو‌یست عضو القاعده و هفت سرباز آمریکایی کشته شدند.

هانری ششم

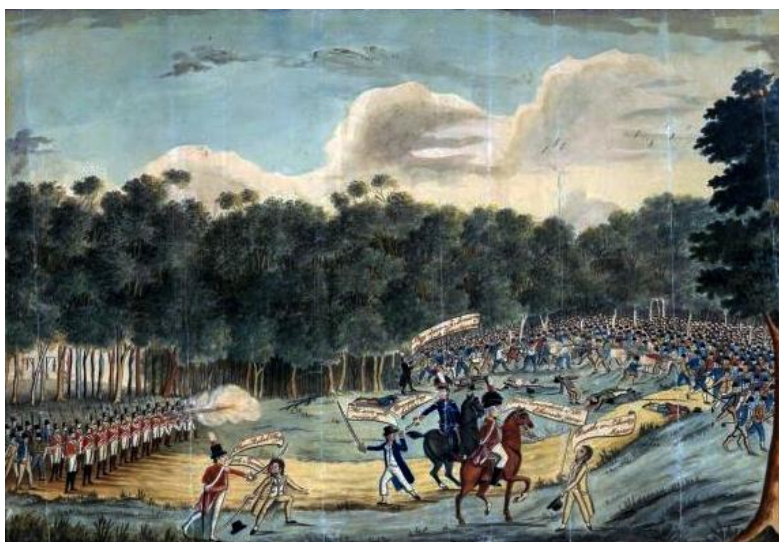

انگلبرت دولفوس

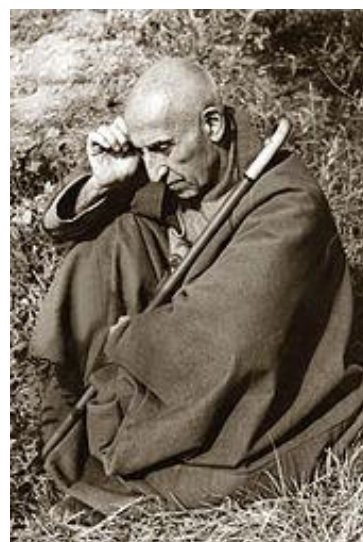

فردریک بارباروسا

در چنین روزی به سال ۵۳۱ فردریک اول بارباروسا به عنوان شاه آلمانی‌ها برگزیده شد، در ۶۱۷ سپاهیان مغول زیر فرمان باتو خان در کرانه‌ی رود سیت با اسلاوها رویاروی شدند که زیر فرمان یوری دوم امیر ولادیمیر می‌جنگیدند. اسلاوها به شدت شکست خوردند و یوری به قتل رسید. در ۷۳۰ راماتیبودی به پادشاهی سیام رسید، و در ۸۴۰ طی جنگ رزها در انگلستان، هانری ششم (از خاندان لنکستر) توسط پسرعمویش ادوارد چهارم (از خاندان یورک) از قدرت خلع شد و دومی شاه انگلستان شد.

شورش نیوساوت ولز

دکتر محمد مصدق

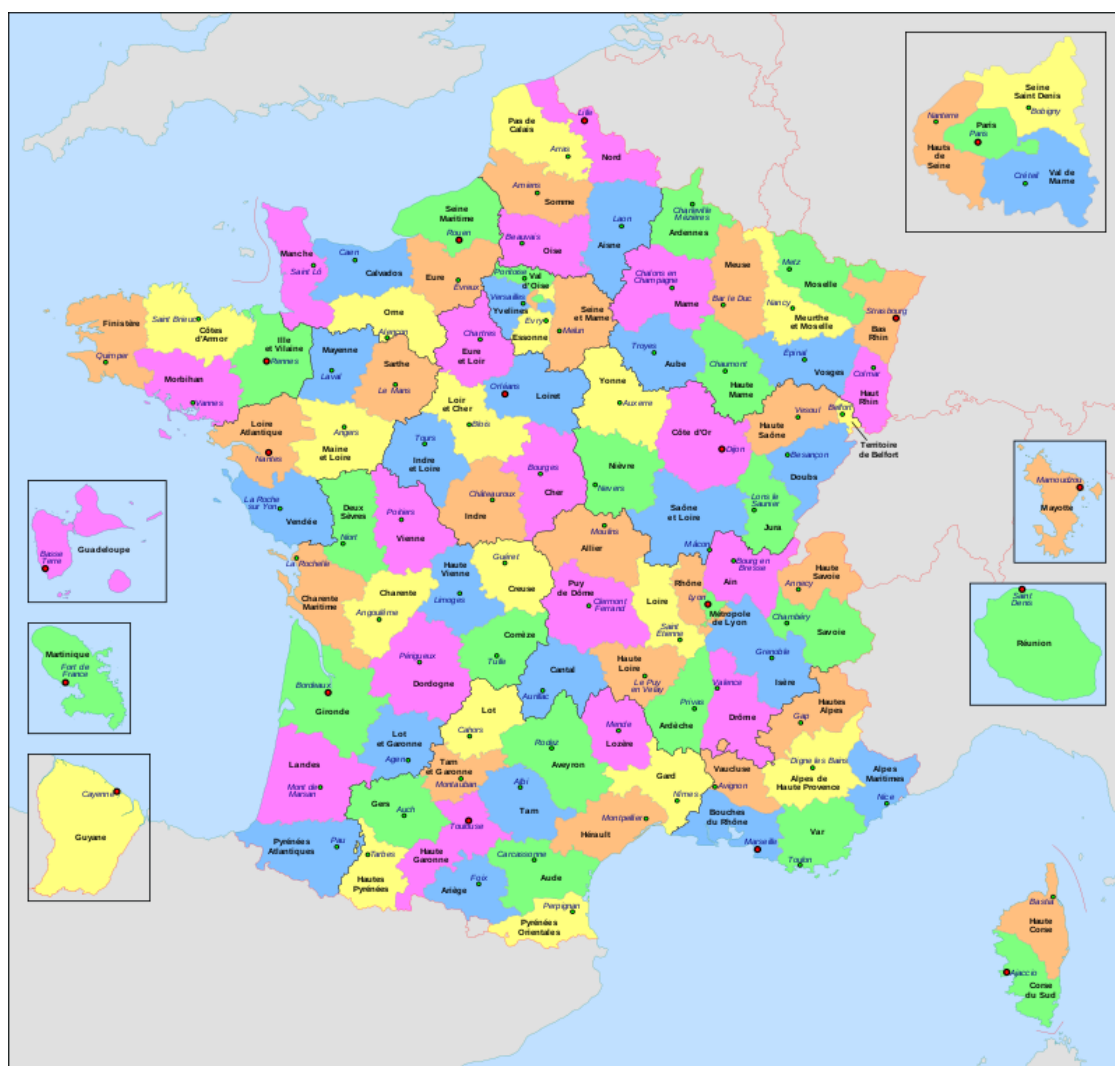
در سال ۸۹۸ هرنان کورتز و غارتگران اسپانیایی همراهش به قلمرو آرتکها و شهر مکزیکو وارد شدند، در ۱۰۴۴ چارلز دوم شاه انگلستان به هلند اعلان جنگ داد، در ۱۱۶۹ فرانسه توسط دولت انقلابی به ۸۳ دپارتمان تقسیم شد و مرزبندی‌ها طوری انتخاب شده بود که محله‌ها و استانهای قدیمی تجزیه شوند تا وفاداری‌های محلی مردم از بین برود و با تعهد ناسیونالیستی جایگزین گردد.

در ۱۱۷۶ جان آدامز دومین رئیس جمهور آمریکا شد، در ۱۱۸۳، ۲۳۳ تن از تبعیدیان ایرلندی که به نیوساوت ولز فرستاده شده بودند در آنجا بر حاکمیت انگلیسی‌ها شورش کردند. هرچند شورش ایشان به نسبت صلح‌جویانه بود و کشته‌ای به جا نگذاشت، اما انگلیسی‌ها بسیار خشن عمل کردند و در جریان سرکوب شورش پانزده تن از ایشان را کشتند و نه نفر دیگر را هم بعد از پیروزی اعدام کردند و ۲۳ تن را به مناطق دورافتاده تبعید کردند.

راست: زلزله‌ی بخارست
چپ: نخستین تراموای انگلیس

در سال ۱۳۱۲ انگلیت دولفوس صدراعظم اتریش وضعیت اضطراری اعلام کرد و مجلس اتریش را منحل ساخت، در ۱۲۵۹ رابرت موگابه با تفاوت معناداری آرای مردم زیمباوه را به خود اختصاص داد و اولین رئیس جمهور سیاهپوست این کشور شد. اما پس از آن به دیکتاتوری تبدیل شد و تا سی و هشت سال از قدرت دست نکشید تا آن که با کودتایی برکنارش کردند! در ۱۳۸۸ هم دادگاه جرایم بین‌المللی عمر حسن البشیر رئیس جمهور سودان را به خاطر کشتار مردم در دارفور به جنایت علیه بشریت متهم کرد و جنایتکار جنگی اعلامش کرد.

ناحیه‌بندی فرانسه توسط دولت انقلابی

در چهاردهم اسفند سال ۳۰۶ میلادی آدریان قدیس مسیحی در نیکومدیه اعدام شد و بر اساس روایتهای مسیحی او رئیس گارد سلطنتی امپراتور ماکسیمیان بود که هنگام شکنجه‌ی مسیحیان تحت تاثیر دلیری‌شان قرار گرفت و به ایشان ایمان آورد و به همین جرم زندانی و کشته شد. اما شواهد تاریخی نشان می‌دهد که چنین کسی وجود نداشته و او احتمالاً سربازی مسیحی یا علاقمندان به مسیحیان بوده که به دلیل کشته شده و بعدتر به این شکل دستخوش افسانه‌پردازی قرار گرفته است

روز چهاردهم اسفند سال ۲۳۱ امیری به نام ترمیر برای نخستین بار در حکم خود به اسم کروآت‌ها اشاره کرد، در ۸۷۲ کریستف کلمب سوار بر کشتی نینا پس از گردش در جزایر باهاما و دریای کارائیب به لیبون بازگشت، در ۱۲۱۶ شهر شیکاگو تاسیس شد و در ۱۲۶۱ اولین تراموای برقی انگلستان در شرق لندن آغاز به کار کردند. در سال ۱۲۶۹ طولانی‌ترین پل بریتانیا موسوم به فورث بریج در اسکاتلند که ۵۲۰ متر درازا داشت با حضور ادوارد هفتم افتتاح شد (تصاویر بالا و زیر). در ۱۳۵۶ زلزله در اروپای شرقی ۱۵۰۰ کشته به جا گذاشت و بیشترین تلفات را به بخارست وارد آورد و در ۱۳۶۴ گرفتن آزمایش ایدز هنگام اهدای خون باب شد.

ویوالدی

عمر البشیر

چهاردهم اسفند سالروز زایش و مرگ دو تن از مردم ایران زمین است که در حاشیه‌ی شرقی و غربی حوزه‌ی تمدن ایرانی فعال بوده است. یکی صلاح‌الدین ایوبی سردار نامدار است که در سال ۵۷۲ درگذشت و دیگری ابونصیر محمد پسر بابر شاه (تصویر روبرو) مشهور به هندل میرزا که هند را فتح کرد و نخستین شاه سلسله‌ی گورکانی هند شد، و در ۸۹۸ به دنیا آمد.

زادگان دیگر این روز عبارتند از: آنتونیو ویوالدی آهنگساز سبک باروک (۱۰۵۷)، چارلز هربرت کالوین مهندس آمریکایی و بنیانگذار شرکت ابزارسازی پایونیر (۱۲۷۲)، ژرژ دومزیل اسطوره‌پژوه فرانسوی (۱۲۷۷)، و ژرژ گاموف فیزیکدان و اخترشناس اوکراینی (۱۲۸۳). کازیمیر مقدس شاهزاده‌ی لهستان (۸۲۷)، ژان فرانسوا شامپولین زبان‌شناس فرانسوی (۱۲۱۱)، نیکولای گوگول داستان‌نویس اوکراینی (۱۲۳۱)، و چارلز شرینگتون عصب‌شناس انگلیسی (۱۳۳۱) هم در این روز درگذشته‌اند.

از راست به چپ:

دومزیل، کازیمیر،

گاموف، گوگول